

DEPARTAMENT DE GESTIÓ D' EMPRESES

PROGRAMA I INFORME PREVI DE PLANIFICACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Nom Assignatura: Sociologia de la Joventut.

Area de coneixement o Unitat Docent: Sociologia

Ensenyament: Diplomatura de Treball Social

Centre: Facultat de Ciències Jurídiques

Caràcter Assignatura: **Obligatòria** **Optativa**
 Anual **Quadrimestral** **1Q** **2Q**

Nombre de Crèdits: 6

Curs: **Primer** **Segon** **Tercer** **Quart**

Cicle: **Primer** **Segon** **Doctorat**

Curs Acadèmic (indicar els anys):

2001-02

Professors que imparteixen aquesta assignatura:

◆ Amado Alarcón Alarcón.

JUSTIFICACIÓ ASSIGNATURA

El segment de població jove constitueix objecte d'atenció per part d'institucions públiques i agents socials. Particularment, es considera a aquest col·lectiu com el principal capital per al futur de les nacions. Malgrat això, l'atur juvenil, la precarització ocupacional i els problemes d'inserció social constitueixen una problemàtica social amb arrels profundes en el nostre mode d'organitzar la societat. Es per això que l'assignatura tractarà principalment de comprendre la situació dels joves en la nostra societat, però particularment en el mercat de treball i les polítiques d'ocupació com a mecanisme d'inserció social.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'alumne assoleixi les eines pròpies de l'anàlisi sociològic per a l'estudi d'una problemàtica social concreta: els joves en relació al mercat de treball. Aquestes eines inclouen tant el potencial analític de les perspectives teòriques com el coneixement pràctic de la intervenció pública en matèria de joventut i ocupació. Es complementarà el discurs teòric amb pràctiques setmanals que desenvolupin en l'alumnat els hàbits i actituds de la pràctica científica, tot desenvolupant un treball de recerca orientat a la intervenció social sobre la temàtica estudiada.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

PROGRAMA TEORIC.

Bloc I. La Sociologia de la Juventud.

1. Sociologia de la joventut. Models teòrics i categories analítiques.
2. Sociologia de la Joventut a Espanya i Catalunya. Enquestes i estudis sobre la joventut espanyola.

Bloc II. Joves, classes, gènere i ètnia.

3. Classe social, reproducció de classe, mobilitat i desclasament
4. Joventut des de la perspectiva de gènere.
5. La segona generació d'immigrants a Espanya. Els joves davant de la immigració.

Bloc III. Joves, formació i mercat de treball.

6. Perspectives teòriques de la relació entre formació i treball.
7. Sistema educatiu i mercat de treball.
8. La transició dels joves al mercat laboral.
9. Trajectoria a la empresa: itinerància, requalificació i projectes de promoció social.

Bloc IV. Polítiques d'inserció ocupacional orientades als joves.

10. Unió Europea i accions orientades a la joventut i el mercat de treball.
11. Mesures estatals d'inserció ocupacional dels joves.
12. Mesures locals d'inserció ocupacional dels joves.
13. El treball social orientat a joves amb "especials dificultats".

PRACTIQUES.

La pràctica consistirà en l'elaboració en grup (3-4 persones) d'un treball de recerca sobre l'inserció ocupacional dels joves sota la supervisió del professor. En les classes pràctiques es farà el seguiment d'aquest treball tot seguint el procés d'investigació científica (plantejament del problema, revisió bibliogràfica, plantejament d'hipòtesis...).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

BIBLIOGRAFIA DE LA PART TEORICA

Bibliografía del bloc I.

- Aranguren, J.L. (1985) "La joventut europea a lo largo de cuarenta años" en *Papers*, 25.
- Bilbao, A (1989): "La utilización ideológica de los jóvenes" en Torregrosa (de) *Juventud, trabajo y desempleo: un análisis psicosociológico*. Madrid: MTSS.
- Gil Calvo, E. (1984) "Cultura del trabajo y sociedad del ocio: la medida del valor de la joventut" en *De joventut*, 15.
- López Jiménez, M.A. (1990): "Sociología de la joventut" en Giner & Moreno, *Sociología en España*. Madrid: CSIC.

Bibliografía del Bloc II

- Torns, T. (2001): "Les joves i l'ocupació" a Brunet, I. *Joves i transició al mercat de treball*. Barcelona: Portic-Enciclopèdia Catalana.
- Carabaña, J. (1999) *Dos estudios sobre movilidad intergeneracional*. Madrid: Argenteria Visor.
- Carrasco, C (1999) *Mujeres y economía*. Barcelona: Icària.

Carrasquer, P. (1997) "Jovenes, empleo y desigualdades de género" en *Cuadernos de Relaciones Laborales*, 11.

Bibliografía del bloc III

Cachón, L (1991) "Segmentación en el mercado de trabajo y niveles educativos" a VV.AA. *Sociedad, Cultura y Educación*. Madrid: CIDE.

Casal, J (2001) "La transició dels joves a la vida adulta en el marc d'una societat en canvi" a Brunet, I. *Joves i transició al mercat de treball*. Barcelona: Portic-Enciclopèdia Catalana.

Casal, J., Masjuán, J.M. & Planas, J. (1989): "La inserción profesional de los jóvenes: los itinerarios de transición entre los 14 y los 25 años. Barcelona: ICE-UAB.

Colectivo IOE (1989) *Estudio sobre las condiciones de trabajo de los jóvenes*. Madrid: Consejo de la Juventud de España.

Flecha, R. (2001): "Orientació escolar, professional i social dels joves" a a Brunet, I. *Joves i transició al mercat de treball*. Barcelona: Portic-Enciclopèdia Catalana.

Torregrosa (1989) *Juventud, trabajo y desempleo: un análisis psicosociológico*. Madrid: MTSS.

Bibliografía del bloc IV.

Alvarez Sousa, A. (1999): "Fracaso escolar y exclusión social" en Tezanos, J.F. *Tendencias en desigualdad y exclusión social*. Madrid: Sistema.

Andrés Bueno, J (1999) "Jóvenes sin empleo" en Tezanos, J.F. *Tendencias en desigualdad y exclusión social*. Madrid: Sistema.

Cachón, L. & Lefresne, F. (1999): "Estrategia de los actores, lógica y políticas de empleo juvenil en Europa" en Cachón, *Juventudes, mercados de trabajo y políticas de empleo*. Valencia: 7 i mig.

Cachón, L. (1999): "Políticas de empleo juvenil en España: entre las políticas de inserción y las prácticas de temporalidad" en Cachón, *Juventudes, mercados de trabajo y políticas de empleo*. Valencia: 7 i mig.

Huguet, A. (1999) Jóvenes y fracaso escolar en *Documentación Social*, 190.

Recio, A (2001): "Les polítiques d'ocupació" a Brunet, I. *Joves i transició al mercat de treball*. Barcelona: Portic-Enciclopèdia Catalana.

Bibliografía complementaria.

Allerbeck, K & Rosenmayr, L. *Introducción a la sociología de la juventud*. Buenos Aires: Kapelusz.

Brunet, I. (2001) *Joves i transició al mercat de treball*. Barcelona: Portic-Enciclopèdia Catalana.

Cachón, L. (1999): *Juventudes, mercados de trabajo y políticas de empleo*. Valencia: 7 i mig.

Coleman, J.S. & Husen, T. (1989): *Inserción de los jóvenes en una sociedad de cambio*. Madrid: Narcea-OCDE.

Erikson, E. (1990) *Identidad, Juventud y crisis*. Madrid: Taurus

Martín Criado, E. (1998) *Producir la juventud*. Madrid: ISTMO.

Tezanos, J.F. (1999) *Tendencias en desigualdad y exclusión social*. Madrid: Sistema.

CRITERIS D'AVUACIÓ

La nota final serà el resultat de la suma de les qualificacions d'un examen en format test corresponent a la part teòrica de l'assignatura i l'entrega de *papers* relacionats amb el decurs del treball de recerca. L'examen teòric correspondrà al 75% de la nota final i la part pràctica correspondrà a un 25% de la nota. També es podran presentar treballs voluntaris realitzats sobre la base de les lectures obligatòries del curs.

METODOLOGIA DOCENT

Quant a la part teòrica, classes magistrals fent servir mitjans tècnics com ara transparències i vídeos, fomentant la participació de l'alumnat, particularment al final de l'exposició cercant la implicació de l'alumne i avaluant el seguiment i comprensió que l'alumnat ha assolit sobre el tema tractat.

Quant a la part pràctica, foment de la dinàmica de grup monitoritzada pel professor. Els alumnes han de desenvolupar un tema d'investigació i defensar-lo davant el professor i els seus companys. Es pretèn un

equilibri entre la participació de l'alumnat i fomentar el diàleg entre aquests, a fi d'introduir la temàtica acadèmica en el seu discurs, tant dins com fora de l'aula.